

॥ ३८ ॥ मिथ्याभिगृह्णः वितथाभिनिवेशी महद्भयं मृत्युं ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ मन्यसे लिप्ससे शिशोश्चंद्रवदहंतवदुर्लभास्मी
तिभावः ॥ ५३ ॥ तेषां प्रियामिति तेषां प्रसिद्धानां गंधर्वाणां प्रियां प्रार्थयतस्ते तव भुवि गत्वा दिवं वा गत्वा शरणं त्राता कश्चिन्न भविष्यति अतएव हे कीचक ते तव कामांघ्रस्य सादृशादृष्टिर्बुद्धिरितियावत् याशुभं स्वी
परदारेन ते बुद्धिर्जातु कार्या कथंचन ॥ विवर्जनं त्वकार्याणामेतत्सु पुरुषव्रतं ॥ ३८ ॥ मिथ्याभिगृह्णो हिनरः पापात्मा मोहमास्थितः ॥ अयशः प्राप्नुयाद्द्वोरं महदा
प्राप्नुयाद्भयं ॥ ३९ ॥ वैशंपायन उवाच एवमुक्तस्तु सैरंध्या कीचकः काममोहितः ॥ जानन्नपि सुदुर्बुद्धिः परदाराभिर्मर्शने ॥ ४० ॥ दोषान्वहून्प्राणहरान्सर्व
लोकविगर्हितान् ॥ प्रोवाचेदं सुदुर्बुद्धिर्द्रौपदीमजितेन्द्रियः ॥ ४१ ॥ नार्हस्येवं वरारोहे प्रत्याख्यातुं वरानने ॥ मां मन्मथ समाविष्टं त्वत्कृते चारुहासिनि ॥ ४२ ॥ प्र
त्याख्याय च मां भीरुवशगं प्रियवादिनं ॥ नूनं त्वमसितापांगि पश्चात्तापं करिष्यसि ॥ ४३ ॥ अहं हि सुभ्रुराज्यस्य कृत्स्नस्यास्य सुमध्यमे ॥ प्रभुर्वासयिता चैव वी
र्ये चाप्रतिमः क्षितौ ॥ ४४ ॥ पृथिव्यां मत्समो नास्तिकश्चिदन्यः पुमानिह ॥ रूपयौवनसौभाग्यैर्भोगैश्चानुत्तमैः शुभैः ॥ ४५ ॥ सर्वकामसमृद्धेषु भोगेष्वनुपमेष्वि
ह ॥ भोक्तव्येषु च कल्याणिकस्मादास्ये रताद्यसि ॥ ४६ ॥ मया दत्तमिदं राज्यं स्वामिन्यसि शुभानने ॥ भजस्व मां वरारोहे भुंक्ष्व भोगाननुत्तमान् ॥ ४७ ॥ एवमु
क्ता तु सा साध्वी कीचकेनाशुभं वचः ॥ कीचकं प्रत्युवाचे दं गृह्यंत्यस्य तद्वचः ॥ ४८ ॥ सैरंध्र्युवाच मासूतपुत्रमुत्थस्व माद्यत्यक्षस्व जीवितं ॥ जानीहि पंचभिर्घो
रैर्नित्यं मामभिरक्षितां ॥ ४९ ॥ न चाप्यहं त्वया लभ्या गंधर्वाः पतयो मम ॥ तेषां निहन्युः कुपिताः साध्वलं मा व्यनीनशः ॥ ५० ॥ अशक्यं रूपं पुरुषैरध्वानं गंतुमिच्छ
सि ॥ यथानिश्चेतनो बालः कूलस्थः कूलमुत्तरं ॥ तर्तुमिच्छति मंदात्मा तथा त्वं कर्तुमिच्छसि ॥ ५१ ॥ अंतर्महीं वायदिवोर्ध्वमुत्पतेः समुद्रपारं यदि वा प्रधावसि ॥
तथापि तेषां न विमोक्षमर्हसि प्रमाथिनो देवसुता हि खेचराः ॥ ५२ ॥ त्वं कालरात्रीमिव कश्चिदातुरः किं मां दृढं प्रार्थयसे घकीचक ॥ किं मातुरं केशयितो यथा शिशु
श्चंद्रं जिघृक्षुरिव मन्यसे हि मां ॥ ५३ ॥ तेषां प्रियां प्रार्थयतो न ते भुवि गत्वा दिवं वा शरणं भविष्यति ॥ न वर्तते कीचक ते दृशाशुभं यातेन संजीवनमर्थयेत सा ॥ ५४ ॥

॥ इति श्रीमहाभारते विराटपर्वणिकीचकवधपर्वणिकीचकरुणासंवादे चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ ७३ ॥ यं अर्थयेत कामयेत शुभेच्छारूपा तव नास्तीत्यर्थः तेन च शुभेन पर
दारनिवृत्तिरूपेण कामितेन संजीवनं भवतीति शेषः अन्यथामरिष्यसीत्यर्थः न मे भुवीति पाठे तेषां प्रियां प्रार्थयतो मे मम कोपि त्रातान भविष्यतीति दृशा बुद्धिस्तव नास्तीति संबंधः याते च संजीवनमर्थयत्तमिति पाठे तु
यादृष्टिस्तव संजीवनं च भवति कीदृशं संजीवनं अर्थयत्तं वस्त्वधीनं तस्माद्वितथाभिनिवेशिनस्ते जीवनं नास्तीत्यर्थः ॥ ५४ ॥ इति विराटपर्वणैल० भारतभा० चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥